

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Pas na PSS
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	16.03.2018. godine, 10:11UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none">- Vazduhoplov- Pas
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Nakon što je vazduhoplovu odobren vizuelni prilaz za stazu, (vrijeme povoljno) očekujem da pilot javi final i osmatram pistu. Uočavam manjeg psa koji se kreće pistom, uz zapadnu ivicu, preko puta tornja. Odmah obavještavam pilota o tome i da je pista blokirana, te pozivam AP da vozilom izađu na pistu i otjeraju psa, koji je toliko odomačen, da ne reaguje na vozilo. Pilot nastavlja prilaz, uz dogovor da ne radi klasičan "GO AROUND" jer se očekuje da pista uskoro bude slobodna. Pošto to nije bio slučaj, pilot se, opet po dogovoru sa mnom, odlučuje za uključenje u istočni školski krug za suprotnu stazu. U tom momentu mi je javljeno da su i vozilo AP i pas na bezbjednoj udaljenosti od piste ali pilot nastavlja ka finalu za poletno – sletnu stazu. Slijeće bez problema.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Zaključci interne istrage:</p> <p>-Pojava pasa lutalica na manevarskim površinama i PSS aerodroma je dugogodišnji problem, za koji je već više puta bilo izvršeno podnošenje prijava o događaju.</p> <p>Ovaj problem se pokušavao riješiti i putem delegiranja teme na sastancima Komiteta za bezbjednost, od strane predstavnika BHANSA-e kao i samog operatora aerodroma. Doneseni su i određeni zaključci koji su većim dijelom i sprovedeni ali je problem i dalje ostao, odnosno nije riješen dio ograde prema vojnom dijelu aerodroma u prostoru nadležnosti Oružanih snaga BiH.</p> <p>Od Safety Manager-a aerodroma, pismenim putem su dostavljeni sledeći podaci o mjerama koje su preduzete ili se namjeravaju preduzeti u cilju rješavanja ovog problema:</p> <p>*Ova tema je i ranije razmatrana na sjednicama Komiteta bezbjednosti aerodroma, a ponovo ćemo je delegirati za narednu sjednicu, kako bi se pronašlo rješenje za ublažavanje rizika.</p> <p>*Aerodromski operator provodi redovne mjere prevencije, obilaskom manevarskih površina i pregledom cjelovitosti ograde koja je u nadležnosti aerodromskog operatora.</p> <p>*Ministarstvu odbrane uputili smo dopis sa zahtjevom da se nastavi sa rekonstrukcijom dijela "stare" ograde u prostoru nadležnosti Oružanih snaga BiH.</p> <p>*Kao što smo radili i ranije, ponovo smo kontaktirali nadležne komunalne službe i dogovorili da se naredne sedmice, zajedno sa nadležnom higijeničarskom službom, organizuje akcija hvatanja i odvoza u azil pasa lutalica.</p> <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.</p>
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>ATM Ground E5 prema RAT metodologiji</p> <p>Bez uticaja na bezbjednost letenja (safety). Ovakva vrsta događaja dešava se vrlo rijetko.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Uputiti dopis od strane BHANSA-e prema operatoru , sa zahtjevom da se u potpunosti izvrši sanacija/izgradnja ograde na istom. Da predstavnik JPAKL na Komitetu bezbjednosti aerodroma zatraži, do potpunog saniranja ograde, češće obilaske PSS, a posebno prije polijetanja/slijetanja vazduhoplova.
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,